El la kuba fa?no: spuroj de la re?a ?arpentisto

Kubo estas arkipelago situanta meze en la Kariba Maro. ?i konsistas el la plej granda insulo Kubo, la malgranda Insulo de Junularo plus pli ol milo da insuletoj, kies naturo tre ri?as je endemia fla?ro kaj fa?no diversa.

Sendube tiuj, kiuj ?uas la naturbelecon kaj aparte, birdo-amantoj, devus scii ke en Kubo oni kalkulas proksimume 300 specojn da birdoj, fakte la grupo pli multenombra da vertebruloj.

Oni ilin distingas per ?ia bunteco, ?ia bela kanto a? per ?ia utileco kiel insekto-predantoj. Cetere, oni devas diri ke en Kubo vivas la plej malgranda birdo en la mondo, nomata zunzuno a? mu?-birdo. Nur sep elcento de la insulaj birdoj estas endemiaj.

Ekzemple, la birdo nomata ?arpentisto, devenantas el la amerika kontinento, precipe de Meksiko, Usono kaj Sudameriko kaj ?in oni povas trovi anka? en Kubo pro migrado.

La unuaj spuroj de la ?arpentisto aperis en la dekna?a jarcento, en la humidejo konata kiel Mar?o Zapata en la suda okcidenta parto de Kubo, tamen, ene de la specio, la plej eleganta estas la nomata Re?a ?arpentisto, sed beda?rinde oni deklaris ?in estingita en Ameriko kaj ne plu estis vidata en Kubo ekde la jaro 1987.

La ?efaj trajtoj kiuj difinas la re?an ?arpentiston estas plumaro blanke kaj nigre kombinitaj, la beko ebura, nigra brusto en la inaj kaj ru?a en la viraj specoj, kies avera?a grandeco estas je 50 centimetroj longa.

Diversaj sciencistaj teamoj konkludis ke restis tri a? kvar paroj da re?aj ?arpentistoj en Kubo, sed esploro farita en la orienta teritorio de la insulo, lasta loko kie oni ?in vidis, raportas man?-resta?ojn eltrovitajn de pluraj jaroj anta?aj.
Dum la lastaj jaroj novaj esperoj indikas ke ?i pretervivis. La? artikolo aperinta en Orbe, semajngazeto de la latinamerika informagentejo Prensa Latina de majo 2005, la usonano Gene Sparling vidis ?arpentiston dum fi?kaptado en la rivero Cache, Arkansas en februaro 2004.

Personecoj kiaj Tim Galager, eldonisto de la revuo Living Bird kaj Boby Harrison, profesoro adjunkta de la Colegio Darwood de Huntsville, Alabamo, intervjuis Sparling pri tiu eltrovo.

Posta esplorado kaj observado okazinta inter la riveroj Cache kaj Blanco, permesis filmi la re?an ?arpentiston anka? konatan kiel Ebura beko, birdo kiun oni supozis estingita de pli ol 60 jaroj. Oni konsideras ?in oficiale en ”kriza dan?ero”.

En Kubo la lastaj tiaj birdoj estis viditaj en 1987 kaj 1988, sed kubaj sciencistoj asertas ke la eblecoj je transvivado de tiu birdo estas tre altaj en la arbaraj regionoj de naturaj rezervejoj kiel la parko Aleksander Humboldt kaj en la monto?eno de Nipe en la nordorienta parto de la insulo.

---

https://www.radiohc.cu/eo/noticias/ciencias/241493-el-la-kuba-fauno-spuroj-de-la-rega-carpentisto

Radio Habana Cuba